

Uchwała Nr XLVII/903/2005
Rady Miejskiej w Kielcach
z dnia 28 lipca 2005 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji programu pod nazwą „Budowanie przyjaznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Kielcach”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591, z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271 i Nr 214 poz. 1806, z 2003 r. Nr 80 poz. 717, Nr 162 poz. 1568 oraz z 2004 r. Nr 102 poz. 1055, Nr 116 poz. 1203), w związku z art. 92 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1592, z 2002 r. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 200 poz. 1688 i Nr 214 poz. 1806, z 2003 r. Nr 162 poz. 1568 oraz z 2004 r. Nr 102 poz. 1055) oraz w związku z art. 19 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64 poz. 593, Nr 99 poz. 1001, i Nr 273 poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 64 poz. 565) Rada Miejska uchwala , co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji program pod nazwą „Budowanie przyjaznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Kielcach”, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

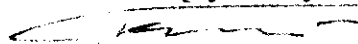
§ 2

Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kielce.

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Tomasz Bogucki

Załącznik
do Uchwały Nr...../2005
Rady Miasta w Kielcach
z dn. 28 lipca 2005

Budowanie przyjaznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Kielcach

I. Zmiany w systemie opieki nad dzieckiem w 1999 roku.

Do końca 1998 r. opieka nad dzieckiem należała do systemu edukacji, natomiast opiekę nad rodziną sprawował system pomocy społecznej. Z różnych względów, pomimo iż tak naprawdę zajmowano się tą samą rodziną, systemy te nie były zainteresowane podejmowaniem wspólnych działań. Ideą oświatowego systemu opieki nad dzieckiem było szybkie odizolowanie dziecka od rodziny biologicznej i wywiezienie go do odległej od domu placówki, by patologiczni rodzice jak najmniej ingerowali w sposób wychowania dziecka. System pomocy społecznej zaś zajmował się wyłącznie rodziną dziecka, nie mając żadnej możliwości ingerowania w sprawę opieki nad dzieckiem.

W tym okresie na terenie Kielc funkcjonowały 3 domy dziecka, w tym 2 dla dzieci małych do lat 7 na 100 miejsc oraz 1 dom dla dzieci starszych również na 100 miejsc. Ponadto funkcjonowało Pogotowie Opiekuńcze na 50 miejsc oraz 3 rodzinne domy dziecka na 24 miejsca. W placówkach tych przebywały głównie dzieci spoza miasta, dzieci kieleckie „wyprowadzono” do placówek poza Kielcami. Pracowała również 1 placówka wsparcia dziennego-Ognisko Wychowawcze.

Funkcjonowało 230 rodzin zastępczych, w których wychowywało się 289 dzieci w wieku od pół roku do 25 roku życia.

Przeniesienie w styczniu 1999 r. całości problematyki związanej z opieką nad dzieckiem i rodziną do systemu pomocy społecznej, dało szansę na stworzenie nowego systemu, w którym główną rolę odgrywać będzie zasada prymatu rodziny naturalnej w wychowaniu dzieci.

Zmieniające się warunki życia społecznego w naszym kraju pokazały, że utworzona przez oświatę sieć instytucji opieki nie jest w stanie sprostać wymaganiom, które stawia stale zmieniająca się sytuacja wielu polskich rodzin. Przejęty „system” opieki miał sporo wad, był nieelastyczny, a przede wszystkim bardzo kosztowny, zaś rodzice całkowicie zwolnieni byli z poczucia odpowiedzialności za dziecko.

II. Organizacja systemu opieki w systemie pomocy społecznej

System opieki nad dzieckiem to nie tylko pomoc społeczna. Jest to interdyscyplinarny system, skupiający te instytucje, które bezpośrednio dotyczą spraw dziecka i jego rodziny, a więc szkoła i pedagog szkolny, ośrodki zdrowia, ośrodki pomocy, sąd wraz z kuratorami, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz inne instytucje, które mogą wesprzeć rodzinę.

Założenia do zmian systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Kielcach stanowiły integralną część „Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2002-2006” przyjętej Uchwałą Nr 1005/ 2002 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 18 kwietnia 2002 roku.

Program strategii obejmuje problematykę opiekuńczo-wychowawczą w zakresie: diagnozy i oceny sytuacji dzieci w wyniku reformy systemu, statystyki w odniesieniu do potrzeb form opieki dziennej i stacjonarnej nad dzieckiem pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców oraz wyznacza kierunki koniecznych zmian w systemie opieki nad dzieckiem na kolejne lata.

Kierunki zmian w dotychczas funkcjonującym systemie zakładały:

1. uznanie zasady prymatu rodziny naturalnej w wychowaniu dziecka,
2. kompleksowa pomoc rodzinie z problemami poprzez rozwój profilaktyki wychowawczej – ogniska wychowawcze, świetlice, kluby środowiskowe, pomoc psychologiczno-pedagogiczna, praca socjalna,
3. rozwijanie systemu wsparcia i pomocy dziecku i rodzinie w najbliższym środowisku – poradnictwo rodzinne i specjalistyczne, ośrodki interwencji kryzysowej, wczesna interwencja,
4. rozwój rodzinnej opieki zastępczej oraz rodzinnych domów dziecka jako alternatywa dla pobytu w domu dziecka, w tym zawodowych rodzin zastępczych,
5. przekształcenie obecnie funkcjonujących placówek w zespoły placówek wielofunkcyjnych otwartych na potrzeby środowiska,
6. zmiana systemu pracy w domach dziecka, by bardziej sprzyjały wszechstronnemu rozwojowi dziecka i przygotowywały do usamodzielnienia.

III. W I etapie od 2002 roku założono rozwój rodzinnej opieki zastępczej - ROZ

Z powodu braku dostatecznej ilości form ROZ **ciągle koniecznością było umieszczanie dzieci w dużych placówkach opieki całodobowej.** Duża liczba kierowanych do tych placówek dzieci uniemożliwiałaby zmianę systemu pracy w placówkach oraz ich przekształcenia, tak by były bardziej przyjazne dziecku i rodzinie. Dlatego **rozwój rodzinnej opieki zastępczej był od początku tworzenia systemu zadaniem priorytetowym dla MOPR w Kielcach.**

Pracownicy Działu Opieki i Wychowania MOPR w Kielcach stali się stałymi bywalcami placówek opiekuńczo-wychowawczych i rozpoczęli szczegółową analizę sytuacji dzieci w nich przebywających, pod kątem możliwości powrotu do rodziny, usamodzielnienia lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. MOPR rozpoczął również bardzo ścisłą współpracę z publicznym OAO oraz zlecił, w drodze umowy, zadanie poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze niepublicznemu Katolickiemu Ośrodkowi Adopcyjno-Opiekunczego, dofinansowując jego działalność.

W listopadzie 2002 r MOPR podjął medialną kampanię społeczną pod hasłem „Zamienię dom dziecka na dom rodzinny” mającą na celu pozyskanie jak największej liczby kandydatów do prowadzenia zastępczych form opieki.

W grudniu 2003 oraz w maju 2004 r. MOPR włączył się w Kampanię „Szukam domu”, której koordynatorem na województwo świętokrzyskie był KOAO.

Efektom tych działań była większa liczba utworzonych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, w których zostały umieszczone głównie dzieci przebywające w kieleckich domach dziecka, najczęściej z zasadą „oddawania dzieci”, powiatom, z których pochodzą.

rok	Liczba adopcji		Liczba rodzin zastępczych	
	OAo	KOAO	OAo	KOAO
1999	21	8	1	0
2000	22	8	0	0
2001	20	9	1	2
2002	23	8	6	8
2003	19	6	7	7
2004	20	8	4	6

W Kielcach, **alternatywą dla placówki interwencyjnej, stały się niewątpliwie pogotowia rodzinne**, stanowiące typ krótkoterminowej interwencyjnej rodziny zastępczej. Ich rozwój ograniczył konieczność kierowania młodszych dzieci do Pogotowia Opiekuńczego.

MOPR nawiązał **ściśle współpracę z pracownikami socjalnymi kieleckich szpitali** w zakresie umieszczania w pogotowia rodzinnych noworodków, których mamy deklarują chęć podpisania zgody na anonimową adopcję dziecka. Dzieci te przebywają w pogotowiu przez okres ok. 2-3 miesięcy do czasu uregulowania sytuacji prawnej dziecka i umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej. Obecnie, w chwili gdy matka zadeklaruje chęć oddania dziecka, MOPR otrzymuje informację telefoniczną ze szpitala, jeżeli jest potrzeba, pracownik socjalny pojawia się u matki, deklaruje pomoc psychologa z OAo. Dziecko ze szpitala odbiera pogotowie rodzinne.

W Kielcach istniały pogotowia rodzinne, które w okresie swojego funkcjonowania (pierwsze od IV 02, drugie od X 02, trzecie od XII 02, czwarte od VII 03, piąte od VIII 03.) objęły opieką łącznie 59 dzieci, z tego w 2002 – 6, w 2003 r. – 31, w 2004 r. 26, w 2005 r. - 6. Obecnie funkcjonują 4 pogotowia, trwają poszukiwania kolejnej rodziny, która podejmie się tej funkcji.

Bardzo ważną kwestią w przypadku umieszczania dzieci w pogotowia jest prognozowanie przyszłości dziecka, by uniknąć konieczności skierowania dziecka po pobycie w pogotowiu rodzinnym do domu dziecka. **W związku z powyższym MOPR zamierza systematycznie rozwijać pracę z rodziną naturalną, dając jej szansę powrotu do pełnienia funkcji wychowawczych i społecznych wobec swoich dzieci, oparty na współpracy z Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym, poradniami specjalistycznymi, a także innymi instytucjami i organizacjami, które mogą wspierać MOPR w tych działaniach.**

Wszyscy kandydaci na rodziny zastępcze uczestniczą w szkoleniu. W Kielcach szkolenie prowadzone jest zarówno przez MOPR jak i ośrodki adopcyjno-opiekuńcze (publiczny i katolicki), z tym że nastąpił podział kompetencji w tym zakresie. Ośrodki adopcyjno-opiekuńcze przygotowują rodziny niespokrewnione w/g programów szkolenia zatwierdzonych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (ośrodek publiczny PRIDE, niepubliczny Rodzina), MOPR od VII 2000 r. szkoli kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione, które zgłaszają wniosek bezpośrednio do sądu o ustanowienie ich rodziną z pominięciem OAo.

Szkolenie rodzin zastępczych spokrewnionych prowadzi się w/g indywidualnego planu szkolenia, w zależności od potrzeb rodziny. Pierwsze spotkanie z pracownikiem MOPR

(specjalista do pracy z rodziną) dotyczy obowiązujących przepisów w zakresie praw i obowiązków rodziny zastępczej, zasad udzielania pomocy, kompetencji MOPR. Przeprowadzony zostaje wtedy wywiad środowiskowy cz. V celem wydania opinii o kandydatach do sądu. Kolejne spotkanie prowadzone jest przez psychologa. Opracowana zostaje diagnoza sytuacji rodziny i omówiony psychospołeczny rozwój dziecka i jego funkcjonowanie poza rodziną naturalną. W zależności od potrzeb rodziny program ogólny ulega modyfikacjom.

Propozycja szkolenia przez MOPR kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione została przedstawiona w VII 2000 r. przewodniczącej Sądu Rodzinnego i zaakceptowana przez Sąd. Podjęto ustalenia, dotyczące współpracy Sądu z MOPR w tym zakresie: każdy kurator sądowy, który otrzymał od sędziego zgłoszenie o toczącym się postępowaniu w sprawie utworzenia rodziny zastępczej powinien zgłosić pracownikowi działu Opieki i Wychowania kandydatów do przeszkolenia. Początki tej współpracy nie były łatwe, obecnie sąd praktycznie nie tworzy w Kielcach rodzin zastępczych bez zasięgnięcia opinii MOPR.

Wspieranie rodzin zastępczych – efekty

Ważnym aspektem jest wspieranie rodzin zastępczych w wypełnianiu swojej funkcji. System wsparcia tworzył się powoli, z uwagi na nieufność rodzin zastępczych do pracowników socjalnych. Analiza przejętej przez MOPR z dniem 01.04.1999 r. dokumentacji dotyczącej rodzin zastępczych wykazała, że po podpisaniu umowy o pomocy pieniężnej z rodziną i comiesięcznej wypłacie świadczeń na dziecko, nikt nie nadzorował ich funkcjonowania. Dlatego wśród tych rodzin pracownicy socjalni Rejonów Opiekuńczych MOPR przeprowadzający wywiad środowiskowy, niejednokrotnie byli postrzegani jako intruzi, chcący niepotrzebnie ingerować w życie rodziny.

Z czasem jednak wiele rodzin zaczęło postrzegać pracownika socjalnego jako swojego sprzymierzeńca, doradcę, a nie tylko kontrolera sytuacji materialnej rodziny.

Bardzo wyraźne odwrócenie tych relacji pracownicy działu obserwują wśród rodzin nowoutworzonych, które przechodzą szkolenia organizowane przez MOPR. Rodzina z chęcią informuje o swoich sukcesach jak i porażkach wychowawczych, nie mając większych oporów w kontakcie czy zwróceniu się o pomoc.

Największym problemem zgłaszanym przez rodziny zastępcze jest obawa przed kontaktami z rodziną naturalną dziecka.

Wahanie rodzin zastępczych przed kontaktami z rodzicami naturalnymi może być zredukowane poprzez zaufanie do instytucji wspierających, stałą pomoc w rozwiązywaniu sytuacji trudnych, przekraczających możliwości samej rodziny, a również poprzez tworzenie grup wsparcia w obrębie samych rodzin, które wymieniają się doświadczeniami w wychowywaniu dzieci, wzajemnie wspierają oraz organizują wspólne imprezy okolicznościowe.

W Kielcach, z inicjatywy funkcjonujących rodzin zastępczych niespokrewnionych, powstał oddział Krajowego Stowarzyszenia Zastępczego Rodzicielstwa, które skupia wszystkie chętne rodziny zastępcze.

Współpraca z sądem

Organizacja systemu rodzinnej opieki zastępczej wymaga bardzo dobrej współpracy z sądem w tym zakresie. Od 1999 r. systematycznie spotykamy się z przewodniczącą Sądu Rodzinnego, rozmawiamy z kuratorami. Przekazujemy informacje o inicjatywach podejmowanych przez MOPR na rzecz tworzenia systemu opieki, przekazujemy do sądu każdą zmianę przepisów z zakresu pomocy społecznej. Kierownik Działu Opieki i

Wychowania szkoli kuratorów sądowych w zakresie każdej istotnej zmiany przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz przedstawia etapy tworzonego systemu pomocy dziecku i rodzinie.

Obecna współpraca układa się bardzo dobrze, każda wątpliwość jest na bieżąco konsultowana. Kielecki Sąd zasięga opinii MOPR o kandydatach na rodziny spokrewnione z dzieckiem, przewodnicząca Sądu Rodzinnego uczestniczy w cyklicznych spotkaniach dyrektorów jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (PCPR, placówek, domów pomocy społecznej).

Początkową wyczuwalną niechęć kuratorów sądowych do współpracy z pracownikami socjalnymi zaczyna wypierać dobry kontakt, wymiana informacji na temat rodziny. Coraz częściej pracownik socjalny jest postrzegany przez kuratorów jako partner do współpracy, a przecież o to chodzi. Mamy nadzieję, że współpraca rozciągnie się również na zadania profilaktyczne, tj. wspólne opracowanie diagnozy sytuacji i poszukiwanie rozwiązań dla rodziny, zanim nastąpi konieczność zabrania z niej dziecka.

Zasady współpracy MOPR w Kielcach z sądem uzyskały wysoką ocenę dyrektora Departamentu Pomocy Społecznej MPiPS, wyrażoną na konferencji nt. reformy opieki nad dzieckiem i rodziną w Waplewie.

Planuje się, że nadal będzie postępować rozwój opieki zastępczej, głównie rodzin niespokrewnionej z dzieckiem oraz zawodowych specjalistycznych i wielodzietnych, gdyż nadal istnieje konieczność umieszczania w placówkach dzieci chorych oraz licznych rodzeństw. Z tych względów jednym z priorytetów w pracy z Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym (O A-O) zarówno publicznego jak i niepublicznego (KOA-O) będzie dalsze poszukiwanie i profesjonalne szkolenie kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze.

IV. II etap 2003 r. Rozwój placówek wsparcia dziennego.

Realizując założenia strategii MOPR rozwija ważne ogniwo systemu opieki nad dzieckiem i rodziną jakim jest profilaktyka pedagogiczna w najbliższym otoczeniu dziecka i rodziny dysfunkcyjnej jako alternatywę dla opieki stacjonarnej.

Usystematyzowano pracę istniejących już placówek pobytu dziennego, dostosowuje się na bieżąco program pracy z dzieckiem i rodziną, standard usług opiekuńczych i wychowawczych, zatrudnienia oraz poziom świadczonych usług do obowiązującego prawa w tym zakresie.

W wyniku ogłaszanych przez MOPR konkursów ofert na prowadzenie zadań opiekuńczo-wychowawczych, miasto zleca to zadanie różnym organizacjom pozarządowym. Powołano również świetlice funkcjonujące w ramach Ośrodka, a sieć ich będzie systematycznie rozszerzana. Ważna dla organizatora jest różnorodność podmiotów prowadzących działalność opiekuńczą-wychowawczą, co wprowadza element konkurencyjności i daje szansę wzbogacania oferty opiekuńczo-wychowawczej.

Placówki wsparcia dziennego funkcjonują przez cały rok, we wszystkie dni robocze, co najmniej 4 godziny w godzinach dostosowanych do potrzeb dzieci i rodziców. W przypadku małej liczby dzieci wymagającej opieki w placówce wsparcia dziennego ilość dni i godzin funkcjonowania placówki można wyjątkowo dostosować do lokalnych potrzeb.

Na terenie miasta Kielce obecnie funkcjonuje: **10 placówek wsparcia dziennego, w tym:**

publiczne

- I. Placówki działające w strukturze organizacyjnej MOPR - Świetlice środowiskowe „4 Kąty” 3 filie obejmujące opieką łącznie 160 dzieci, przy ul. Sienkiewicza 25 działa od 1 lipca 2003 roku, obejmuje średnio 60 wychowanków w wieku od 6 do 18 lat,

przy ul. 1-Maja 196 obejmuje opieką średnio 100 dzieci w wieku 7-16 lat

II. Placówki działające w ramach przekształconych placówek opiekuńczo-wychowawczych w wielofunkcyjne placówki lub zespoły – ognisko wychowawcze i placówka dzienna dla 120 dzieci;

- Ognisko Wychowawcze przy Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Nr1, w Kielcach, ul Toporowskiego 12 „Kamyk” działa od 1 stycznia 2004 roku dla 60 wychowanków w wieku 6-15 lat, czynne w godzinach 10.00-19.00
- Placówka wsparcia dziennego przy Zespole Placówek „Dobra Chata”, w Kielcach przy ul. Sandomierska 126 funkcjonuje od 22.02.2005 r. dla 60 wychowanków.

niepubliczne

III. Placówki prowadzone przez organizacje pozarządowe na zasadzie zlecenia zadania z zakresu pomocy społecznej przez Miasto.

1. Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii „Rafał” działający poprzez 3 filie dla ok. 150 wychowanków, prowadzony jest przez Konferencję Stowarzyszenia św. Wincentego a Paulo z siedzibą w Kielcach,
 - centrum Kielce, Cedro-Mazur 19 działający od 1 września 2002 roku dla młodzieży w wieku 12-18 lat,
 - oddział 1 Kielce, ul. Skibińskiego 8 czynny w godzinach 13.00-18.00,
 - oddział 2 Kielce, ul. Wikaryjska 1 (w trakcie rozruchu, zajęcia trwają)
2. Świetlica środowiskowa „Po Drodze” dla 30 dzieci prowadzona przez Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki SS. Salezjanki z siedzibą w Kielcach, przy ul. 1-Maja 57
3. Ognisko Wychowawcze dla 60 dzieci, prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo z siedzibą w Warszawie, ul. Tamka 35. Otacza opieką dzieci w wieku 3-16 lat, czynne w godzinach 7-19.
4. Osiedlowy Klub Młodzieżowy prowadzony przez Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie” z siedzibą w Kielcach dla 110 dzieci i młodzieży.

Trwają przygotowania do zlecenia zadania prowadzenia kolejnych dwóch świetlic.

Do budowanego systemu opieki nad dzieckiem i pracy z rodziną dołączają nowe organizacje i stowarzyszenia.

W 2005 roku taką ofertę złożył Caritas Diecezji Kieleckiej posiadający doświadczenie w pracy opiekuńczo- wychowawczej, podejmujący się prowadzenia świetlic środowiskowych w tych dzielnicach miasta, gdzie występują braki tych usług. Obok istniejących świetlic w Kielcach przy ul. Krasickiego 24B i ul. Turystycznej 3 powstaje kolejna świetlica przy ul. Mieszka I 48.

Ponadto zafunkcjonowało Stowarzyszenie Rozwoju osiedla Niewachłów z siedzibą w Kielcach prowadzące placówkę OSP Świetlica Środowiskowa.

Czyni się **dalsze starania celem tworzenia podobnych form dziennej opieki nad dzieckiem** w każdej dzielnicy miasta, by zapobiegać i przeciwdziałać marginalizacji dzieci i młodzieży, wspierać funkcje wychowawcze rodziny dziecka, by opóźnić, a docelowo zapobiec zabraniu dziecka ze środowiska rodzinnego.

Obecnie w Kielcach funkcjonują **4 placówki rodzinne**

1. Rodzinny Dom Dziecka Nr 1, ul. Nowowiejska 12
2. Rodzinny Dom Dziecka Nr 2, ul. Struga 1/1
3. Rodzinny Dom Dziecka Nr 3, ul. Pomorska 119
4. Rodzinny Dom Dziecka Nr 4, ul. Górników Staszicowskich 93

Do 2006 roku placówki opiekuńczo-wychowawcze powinny osiągnąć standardy wychowania i opieki oraz świadczonych usług zgodnie z wymogami rozporządzenia MPiPS o placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Od 1 stycznia 2005 roku placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonują w nowej sytuacji prawnej, w tym finansowej. Z **art. 86 ust. 2 i 4 ustawy o pomocy społecznej** wynika, że w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed skierowaniem do placówki ponosi wydatki na jego utrzymanie w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w tej placówce. Powiat prowadzący placówkę opiekuńczo-wychowawczą przyjmującą dziecko **zawiera** z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przyjętego dziecka przed skierowaniem do placówki **porozumienie** w sprawie umieszczenia dziecka i wysokości wydatków.

Z przepisu **art. 46 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966)** wynika, że jednostka samorządu terytorialnego realizująca zadania z zakresu działania jednostek samorządu terytorialnego, na mocy porozumień zawartych z tymi jednostkami, otrzymuje od tych jednostek dotacje celowe w kwocie wynikającej z zawartego porozumienia.

Tak więc, zaplanowany na 2005 r. budżet poszczególnych jednostek jest składową, wyliczonych do przekazania przez powiaty kwot dotacji oraz środków pochodzących z budżetu Miasta Kielce.

Zadaniem placówek jest przedstawienie organowi prowadzącemu danych na temat średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, na podstawie których Prezydent ogłasza ten koszt w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej wlicza się jako kwotę rocznych wydatków na działalność placówki opiekuńczo-wychowawczej wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielony przez liczbę miejsc w placówce i przez dwanaście.

1. Rodzinny Dom Dziecka Nr 1, ul. Nowowiejska 14, 25-532 Kielce – prowadząca

Barbara Waloszczyk

Placówka zlokalizowana jest w budynku wolnostojącym, stanowiącym własność miasta Kielce. Dom obejmuje opieką i wychowaniem 11 dzieci w wieku od 11 do 18 lat., do 2006 roku w ramach dochodzenia do standardów powinien ograniczyć liczbę miejsc do 8 i dostosować zatrudnienie do zmniejszonej liczby dzieci. Dom posiada dobre warunki techniczne. Dom zatrudnia 4 pracowników (3,25 etatu), z tego: wychowawcy-2 etaty (zatrudnienie na podstawie karty nauczyciela), pracownik obsługi-1 etat gospodarczy, księgowa 0,25 etatu. Stan zatrudnienia przekracza standard zatrudnienia określony rozporządzeniem o placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W wyniku realizacji zaleceń pokontrolnych nadzoru pedagogicznego zobowiązano dyrektora placówki do przekształcenia sposobu zatrudnienia wychowawcy z ustawy Karta Nauczyciela na zatrudnienie samorządowe oraz ograniczenia etatu pracownika gospodarczego.

Sprawy finansowe:

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w placówce wynosił:
 W roku 2003 - 1 365 zł., na 2004 rok - 1 675 zł., **na 2005 rok przyjęto - 1 654 zł.**

2. Rodzinny Dom Dziecka Nr 2, ul. Struga 1/1, 25-566 Kielce – prowadząca Bogumiła Tuszyńska-Niemczyk

Placówka zlokalizowana jest w dwóch połączonych mieszkaniach na parterze w bloku czterokondygnacyjnym. Mieszkania są własnością Świętokrzyskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Od 2004 RDDz posiada uregulowane prawa do zajmowanego lokalu w formie umowy najmu.

Dom zmierza do spełnienia standardów opieki i wychowania. W placówce aktualnie przebywa 3 dzieci w wieku od 10 do 15 lat. Zmiana na stanowisku dyrektora stan liczebny dzieci jest uzupełniany. Powstał etapowy program dochodzenia do standardów, w zakresie warunków bytowych jak i wychowawczych, Zaplanowano remont i doposażenie placówki oraz zwiększenie liczby miejsc do 6 w 2005 roku, a w roku 2006 zwiększenie do 8 miejsc. Dom zatrudnia 2 pracowników (1,25 etatu), wychowawca -1 etat (zatrudnienie na zasadach samorządowych) i księgowa 0,25 etatu

Sprawy finansowe:

miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w placówce wynosił
 w roku 2003 -1 385 zł., na 2004 rok-1 578 zł., **na 2005 rok podano do ogłoszenia -1 564 zł.**

3. Rodzinny Dom Dziecka Nr 3, ul. Pomorska 119, 25-349 Kielce- prowadzi Bogumiła Moskwa

Placówka zlokalizowana jest w budynku wolnostojącym, położonym w centrum miasta. Budynek stanowi własność małżonków Moskwa. Dzieci w placówce mają do dyspozycji 4 pokoje sypialne 2 osobowe, łazienki, pokój dzienny, kuchnię i jadalnię. Dom posiada dobre warunki techniczne. Spełnia obowiązujące wymogi standardów usług, opieki i wychowania.

Rodzinny Dom Dziecka obejmuje opieką 8 wychowanków w wieku od 9-18 lat. Dom zatrudniał 3 pracowników (1,75 etatu), z tego: wychowawcy-1,5 etatu (zatrudnienie samorządowe i na podstawie karty nauczyciela) i księgowa 0,25 etatu.

Sprawy finansowe:

Miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w placówce wynosił
 w roku 2003-1 344 zł., na 2004 roku - 462 zł., **na 2005 rok podano do ogłoszenia 1 420 zł.**

4. Rodzinny Dom Dziecka Nr 4, ul. Górników Staszicowskich 93, 25-820 Kielce prowadzi - Edward Zawierucha

Placówka zlokalizowana jest w budynku wolnostojącym, położonym na obrzeżach miasta. Budynek stanowi własność małżonków Zawierucha. Po przebudowie dom składa się z ośmiu pokoi, kuchni, jadalni, 3 łazienek. Dom posiada dobre warunki techniczne.

Rodzinny Dom Dziecka Nr 4 obejmuje opieką 8 wychowanków w wieku od 5-16 lat.

Dom zatrudnia 3 pracowników (1,75 etatu), z tego: wychowawca - 1 etat (zatrudnienie na zasadach samorządowych) i opiekun - 0,5 etatu (zatrudnienie samorządowe) oraz księgowa 0,25 etatu.

Sprawy finansowe:

Miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w placówce wynosił
 w 2003 roku -1 524 zł., na 2004 rok-1 387 zł., **na 2005 rok podano do ogłoszenia - 1.420 zł.**

V. Przekształcenia placówek opiekuńczo-wychowawczych

Intensywny nadzór nad regulowaniem sytuacji prawnej dzieci, umieszczanie ich w rodzinnej opiece zastępczej i duża ilość dzieci umieszczanych w rodzinach adopcyjnych pozwoliła na systematyczne zmniejszanie ilości miejsc w domach dziecka nastawionych na opiekę nad małym dzieckiem.

W latach 2002-2004 ilość dzieci przyjmowanych do domów dla dzieci małych, była równa ilości dzieci opuszczających te placówki.

Jednocześnie w domu dziecka dla dzieci starszych podjęto systematyczną pracę z dorosłymi wychowankami, pod kątem usamodzielnienia. W 2003 r. usamodzielniała się duża grupa młodzieży, co pozwoliło w naturalny sposób zmniejszyć liczbę miejsc w tym domu.

W ramach nowotworzonego powiatowego systemu opieki nad dzieckiem Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach zakładał **transformację obecnego systemu polegającą na tym, że: placówki opiekuńczo-wychowawcze zostaną przekształcone w placówki wielofunkcyjne otwarte na środowisko i jego potrzeby.**

Ponadto narastały problemy z bieżącym finansowaniem placówek w sytuacji, gdy budżet państwa pokrywający dotychczas wszystkie wydatki związane z prowadzeniem placówek w systemie oświaty ograniczał systematycznie wielkość środków na ich funkcjonowanie.

W związku z powyższym na początku 2003 roku prezydent miasta zobligował dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych do przygotowania programów zmian organizacyjnych ich funkcjonowania polegających na ograniczeniu ilości miejsc, dostosowaniu do zmniejszonych ilości miejsc ilości personelu, zgodnie z wymogami prawa, ale przede wszystkim do zaproponowania istotnych zmian programu działania tych placówek w konwencji wielofunkcyjności.

Projekty te miały przedstawić realizację poszczególnych etapów i wykazać efekty finansowe tych zmian.

Materiały dot. etapów przekształceń placówek i efekty zmian organizacyjnych MOPR przedstawiał Komisji Rodziny i Polityki Społecznej na kolejnych posiedzeniach 2003, 2004 i 2005 roku

Sytuacja poszczególnych placówek przedstawia się następująco:

1. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1, ul. Toporowskiego 12, 25 – 533 Kielce

Placówka przekształcona z Domu Dziecka dla dzieci małych w wielofunkcyjną, w skład, której wchodzi: placówka socjalizacyjna, ognisko wychowawcze i mieszkanie chronione. W placówce tej zmniejszono liczbę miejsc z 40 w 2003r., do 30 w 2004r., do 25 na 2005 rok. Dzieci funkcjonują w dwóch grupach wychowawczych. Z uwagi na brak zapotrzebowania na miejsca dla małych dzieci, w placówce obecnie mieszkają głównie dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.

Na bazie Domu powołano **Ognisko Wychowawcze** dla dzieci ze środowiska, obejmując wsparciem zarówno zaniedbane wychowawczo dziecko jak i jego rodzinę. Środki na utworzenie infrastruktury i wyposażenie pochodziły ze środków MPiPS przekazanych na program z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną.

W placówce funkcjonuje **mieszkanie chronione** dla pełnoletniej wychowanki domu przygotowujące do samodzielności.

W związku z powyższymi zmianami organizacyjnymi w placówce dostosowano strukturę zatrudnienia kadry wychowawczej oraz pracowników administracji i obsługi do wymaganych standardów obowiązujących w rozporządzeniu w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Liczbę pracowników domu z **43.25 etatów (w 2003 r) zmniejszono do 31,5 etatu (w 2004r). Ograniczono liczbę wychowawców zatrudnionych z ustawy Karta Nauczyciela z 7,5 do 4**, natomiast kadre wychowawców w Ognisku zatrudniono na zasadach samorządowych, generujących mniejsze koszty związane z utrzymaniem wychowanków. Placówka prowadzi kuchnię, natomiast ze względów ekonomicznych zlikwidowano pralnię.

Ze względu na zmiany struktury wiekowej kierowanych do placówki dzieci przystąpiono do opracowania kolejnego etapu przekształcenia polegającego na utworzeniu w części domu integracyjnego mieszkania autonomicznego. Zamieszka w nim 15 dzieci, głównie tych przebywających obecnie w placówce, a dla których ze względu na różnego rodzaju niepełnosprawności nie pozyskano rodzin zastępczych. W integracyjnym mieszkaniu autonomicznym, pod opieką 4 wychowawców będą prowadzić odrębne gospodarstwo i nabywać niezbędne umiejętności do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu. Dyrektor placówki zgłosiła swój program adaptacji pomieszczeń domu do Urzędu Marszałkowskiego, jako dysponenta środków PFRON na dofinansowanie robót budowlanych dot. obiektów służących rehabilitacji. Projekt zakłada integrację dzieci niepełnosprawnych z pozostałymi wychowankami powstającej formy mieszkaniowej.

Etapem kończącym przekształcenia domu dziecka będzie utworzenie kolejnego mieszkania chronionego przy placówce wielofunkcyjnej dla 4 wychowanków z rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo-wychowawczych, jako dopełnienie budowanego systemu opieki w Kielcach.

Sprawy finansowe:

Średni miesięczny koszt utrzymania 1 wychowanka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w 2003 rok wynosił: 2 572 zł., w 2004 rok - 3 439 zł., **na 2005 rok podano do ogłoszenia kwotę 2 568 zł.**

2. Dom Dziecka Nr 2, os. Na Stoku 42 A, 25 – 408 Kielce

W 2003 roku wprowadzono zmiany organizacyjne Domu Dziecka Nr 2 poprzez ograniczenie powierzchni domu na cele placówki. Dom zajmuje aktualnie pierwsze piętro, w parterowej części domu powstał Ośrodek Wczesnej Interwencji, świadczący usługi dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością zwłaszcza z zaburzeniami psychoruchowymi. Ośrodek działa na rzecz dzieci w wieku od 0 do 7 lat, zapewnia specjalistyczną diagnozę przypadku, podejmuje terapię dziecka, rehabilitację oraz poradę dla rodzica. Ośrodek jest prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, finansowany przez NFZ.

Ze względu na brak zapotrzebowania na miejsca dla małych dzieci, w Domu Dziecka ograniczono liczbę miejsc kolejno z **40 w 2003r, do 30 w 2004r i do 25 na 2005 rok** i dostosowano jego funkcję do potrzeb dziecka niepełnosprawnego. Wraz z ograniczeniem liczby dzieci, zmniejszono liczbę pracowników w placówce z **37,75 etatów w 2003 roku do 25 etatów w 2005 roku**. Ograniczono stan zatrudnienia obsługi i administracji. Dom samodzielnie prowadzi kuchnię i pralnię (dobre warunki techniczne). Ograniczono również zatrudnienie specjalistów. Dom, w zamian za użyczenie parteru na cele OWI, korzysta z usług specjalistów z Ośrodka (psycholog, logopeda, terapeuci itp.)

Dom specjalizuje się w opiece i wychowaniu dzieci chorych i dotkniętych różnymi dysfunkcjami rozwoju. Tym dzieciom trudniej jest znaleźć rodzinę adopcyjną czy rodzinną opiekę zastępczą. Dzieci w placówce mają dobre warunki rozwoju, konsultacji, leczenia a zwłaszcza rehabilitacji w Ośrodku Wczesnej Interwencji, gdzie są priorytetowo przyjmowane.

Placówka położona jest w środku osiedla mieszkalnego w dzielnicy oddalonej od centrum miasta. Dookoła budynku jest duży ogród zaopatrzonej w liczne budowle z drewna, co umożliwia dzieciom poprawianie sprawności fizycznej (zarówno wychowankom placówki jak i korzystającym z usług OWI).

Ponad roczny okres funkcjonowania Domu Dziecka i Ośrodka wskazuje, że jest to dobre rozwiązanie, korzystne dla obu stron. Ośrodek pokrywa część kosztów utrzymania budynku, w określonych umową proporcjach, natomiast dom korzysta z bliskości profesjonalnej usługi specjalistycznej w Ośrodku.

Sprawy finansowe:

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w placówce wynosił na 2003 rok – 2 499 zł., w 2004 roku - 3 061 zł., **obliczony na 2005 rok – 2.672 zł.**

3. Dom Dziecka Nr 3, ul. Sandomierska 126, 25 – 324 Kielce

W styczniu 2005 r. Dom Dziecka Nr 3 został przekształcony w Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dobra Chata” złożony z trzech mieszkaniowych grup autonomicznych, mieszkania chronionego oraz placówki wsparcia dziennego. Celem zmian organizacyjnych było ograniczenie liczby miejsc w placówce kolejno **z 75 miejsc w 2003 roku do 60 w 2004 roku i ostatecznie do 45 na 2005 rok** i dostosowanie struktury zatrudnienia do zmniejszonej liczby wychowanków oraz poprawę warunków rozwoju dzieci i młodzieży. Utworzenie autonomicznych grup mieszkaniowych dla 15 wychowanków daje szansę przygotowania ich do samodzielności. W wyodrębnionym gospodarstwie domowym, dzieci wraz z 4 wychowawcami, planują codzienne życie, decydują o budżecie i biorą odpowiedzialność za siebie i społeczność. Doświadczenie ponad rocznego funkcjonowania 2 autonomii wskazuje na osiągnięcie oczekiwanych efektów. Dzieci identyfikują się ze swym domem, nie są już z „biduła”. Nie bez znaczenia są również obniżenie kosztów miesięcznego utrzymania dziecka w samej autonomii. Troską nadzoru nad przekształceniem tej placówki jest uzyskanie autentyczności tych przemian i zminimalizowanie udziału grupy pracowników pionu administracyjnego i usługowego na rzecz autonomicznych grup mieszkaniowych.

22 lutego 2005 r. rozpoczęła działalność **Placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży** z najbliższego środowiska z trudnościami wychowawczymi i dla ich rodzin.

W ramach Zespołu placówek funkcjonuje mieszkanie chronione dla 2 wychowanek, które opuściły placówkę opiekuńczo-wychowawczą i przy odpowiednim wsparciu, mogą uczyć się samodzielnego życia w środowisku.

Planuje się powstanie kolejnego mieszkania chronionego dla 4 wychowanków.

Dom zatrudniał pracowników na 47,76 etatach w 2003 roku. Obecnie 2005 r. zatrudnienie wynosi 37 etatów, w tym 16,5 etatów z ustawy Karta Nauczyciela i 19,5 pracowników pionu administracji i obsługi.

W placówce zlikwidowano pralnię, ograniczono zakres działania kuchni.

W ramach kolejnych zmian, organizacyjnych zaproponowano Dyrektorowi placówki rozważenie likwidacji kuchni i wprowadzenie instytucji cateringu. Mieszkania autonomiczne zaprojektowano tak, by techniczne warunki dla funkcjonowania 15 osób pozwalały na wykonywanie wszystkich czynności bez jakichkolwiek pomocy pracowników obsługi, ale pod nadzorem i przy pomocy wychowawców. To oni, kierując procesem wychowawczym, przejmują odpowiedzialność za bieżącą działalność grupy mieszkaniowej. Wspólnie planują i egzekwują codzienne czynności (sprzątanie, pranie, suszenie, prasowanie i wreszcie przygotowywanie wspólnych posiłków)

Sprawy finansowe:

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w placówce wyniósł: w 2003 roku – 2 057 zł., na 2004 rok - 3 088 zł., **na 2005 rok przyjęto - 2 672 zł.**

4. Pogotowie Opiekuńcze w Kielcach, ul Kollątaja 4

Pogotowie Opiekuńcze jest ostatnią w Kielcach placówką przygotowującą się do przekształceń, by w tworzonym systemie opieki nad dzieckiem i rodziną wypełniać właściwą rolę.

Jest placówką interwencyjną przeznaczona dla dzieci znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w wieku od 11 lat niezależnie od miejsca zamieszkania. Do 31.12.2003 r. do placówki przyjmowana była młodzież zdemoralizowana skierowana z ustawy o postępowaniu w sprawach o nieletnich. Połączenie różnych grup dzieci (ze spraw opiekuńczych i ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich) przekreślało szansę wypełniania przez Pogotowie Opiekuńczego roli placówki interwencyjnej, której zadaniem powinno być szybkie zdiagnozowanie dziecka i doprowadzenie do powrotu do rodziny naturalnej lub przekazanie do docelowej placówki. W ubiegłych latach okres pobytu dzieci w PO znacznie przekraczał dopuszczalne okresy pobytu w takiej placówce tj. 3 miesiące, a w uzasadnionych przypadkach do 6 m-cy. Praca Pogotowia nie przynosiła chwały miastu, a le oceny wydawał sąd, pedagodzy oraz inspektorzy nadzoru pedagogicznego.

Od 1 stycznia 2004 roku w świetle ustawy z 27 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty i innych ustaw, zadania związane z zapewnieniem opieki zdemoralizowanej młodzieży zostały przekazane do resortu oświaty. Wpłynęło to na zmianę pracy Pogotowia Opiekuńczego i zmiany wizerunku tej placówki w lokalnym środowisku.

Przekształcenie Placówki polegać ma na utworzeniu **wielofunkcyjnej placówki interwencyjnej**, w skład której wejdzie całodobowa placówka interwencyjna i specjalistyczna placówka wsparcia dziennego.

W placówce interwencyjnej opieki całodobowej nastąpi zmiana struktury organizacyjnej, w tym **ograniczenie liczby miejsc z 40 utrzymywanej w 2003 i 2004 roku, do 30 na 2005 rok**, dostosowanie zatrudnienia zgodnie z obowiązującymi standardami opieki i wychowania i infrastruktury technicznej.

Specjalistyczna placówka wsparcia dziennego, zaplanowana w części pomieszczeń dotychczasowego Pogotowia Opiekuńczego służyć będzie dzieciom ze środowiska, w której realizowany będzie program psychoedukacyjny lub psychokorekcyjny, w tym terapia pedagogiczna, psychologiczna, rehabilitacja, resocjalizacja.

Poważnym problemem placówki jest wykorzystanie obszernego zaplecza kuchennego, które służyło kiedyś na potrzeby dużej bursy. Stan techniczny i sanitarny kuchni ocenia się jako zły i nie spełniający wymogów sanitarno-epidemiologicznych. W związku z tym Dyrektor placówki wystąpiła z projektem adaptacji pomieszczeń i kuchni na sale rehabilitacyjną do Urzędu Marszałkowskiego z wnioskiem o dofinansowanie robót budowlanych i dostosowania obiektu na powyższe cele.

Natomiast kwestię żywienia 30 dzieci w interwencyjnej placówce całodobowej planuje się rozwiązać w formie usługi cateringowej. Realizacja powyższego została zaplanowana na trzeci kwartał 2005 roku.

Sprawy finansowe:

miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w placówce wyniósł:

w 2003 roku – 2313 zł., na 2004 rok - 2400 zł., **na 2005 rok przyjęto - 2391 zł.**

VI. Założenia III Etapu budowania przyjaznego systemu opieki i nad dzieckiem i rodziną w Kielcach na lata 2004 - 2006.

Kontynuacja działań w tym zakresie znajduje potwierdzenie w przyjętej przez Radę Miasta Kielce **Uchwałą Nr XXXIV/670/2004 z dnia 9 grudnia 2004 roku w sprawie przyjęcia Strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Kielce na lata 2005-2013**

Zakłada:

1. Kompleksową pomoc rodzinie z trudnościami wychowawczymi poprzez rozwój profilaktyki wychowawczej w organizowanej sieci placówek wsparcia dziennego w najbliższym otoczeniu dziecka
2. Rozwój opieki zastępczej w formie zawodowych rodzin zastępczych, w tym specjalistycznych, wielodzietnych.
3. Dochodzenie do spełnienia standardów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w ustawowym terminie, tj. do końca 2006r. w zakresie opieki i wychowania oraz usług świadczonych na rzecz wychowanków.
4. Rozwijanie nowoczesnych form opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Realizacja założonych celów będzie następować poprzez następujące programy:

I. Lokalny system wspierania rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach kryzysowych w środowisku i pomoc dziecku krzywdzonemu. Profilaktyka i rozwój środowiskowych form pomocy dziecku.

II. Działalność Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w nowej roli w kieleckim systemie opieki nad rodziną i dzieckiem.

III. Przekształcanie placówek opiekuńczo-wychowawczych w wielofunkcyjne nowoczesne instytucje dla dzieci dostosowane do potrzeb środowiska lokalnego.

IV. Lokalny program usamodzielniania wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i poprawczych w Kielcach

I. Lokalny system wspierania rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach kryzysowych w środowisku i pomoc dziecku krzywdzonemu.

Program ten opierać się będzie na założeniu, że:

- 1) Pracownik socjalny jest pierwszym ogniwem łączącym rodzinę z systemem opieki i wychowania. (W 10 rejonach opiekuńczych miasta pracuje ok. 80 pracowników socjalnych, z których każdy ma pod opieką 150 środowisk zagrożonych patologią)
- 2) nastąpi rozwój profilaktyki i poradnictwa specjalistycznego dla dzieci i rodziny
- 3) nastąpi rozwój sieci placówek wsparcia dziennego z dobrze przygotowaną ofertą usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży
- 4) zostanie stworzony spójny i efektywny model rodzinnej opieki zastępczej

II. Działalność Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w nowej roli w kieleckim systemie opieki nad rodziną i dzieckiem.

Program ten opierać się będzie na założeniu, że:

1. Ośrodek stanie się ważnym ogniwem w systemie pomocy społecznej i będzie działał **głównie na potrzeby Miasta Kielce.**
2. Pierwszoplanowym zadaniem tej instytucji będzie poza problematyką adopcyjną, **aktywność w kreowaniu zastępczych środowisk rodzinnych**, propagowanie akcji rodzicielstwa zastępczego za pośrednictwem środków masowego przekazu, udział w akcjach lokalnych i ogólnopolskich typu „Szukam domu”, „Misja nadziei”, „Potrzebuję rodziców od zaraz”, współpraca z Towarzystwem Nasz Dom.
3. Ważnym zadaniem będzie szkolenie kandydatów do ROZ i psychologiczno-pedagogiczne wspieranie osób prowadzących rodziny zastępcze i placówki rodzinne.
4. Ośrodek będzie **wspierał rodziny naturalne**, prowadził poradnictwo dla dzieci i rodziców oraz terapię rodzinną dla dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych.
5. Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Kielcach, wyznaczony przez Wojewodę Świętokrzyskiego w trybie art. 22 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej będzie prowadził **bank danych o rodzinach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej**, rodzinach zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka oraz dzieciach oczekujących na przysposobienie, w granicach województwa.

III. Przekształcanie placówek opiekuńczo-wychowawczych w wielofunkcyjne nowoczesne instytucje dla dzieci dostosowane do potrzeb środowiska lokalnego.

Program ten opierać się będzie na założeniu, że:

1. w placówce świadczącej opiekę całodobową ciąglą nie może przebywać jednocześnie więcej niż 30 dzieci.
2. systematyczne ograniczania „instytucjonalność”, tj. nadal odchodzić się będzie od wychowania grupowego i zbiorowej odpowiedzialności za dziecko, na rzecz realizacji idei indywidualizacji pracy z wychowankiem,
3. konsekwentnie realizowany będzie indywidualny plan pracy z dzieckiem i rodziną oraz podejmowane działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.
4. w miarę możliwości następować będzie uruchamianie nowych form organizacyjnych opieki całodobowej w placówkach przeznaczonych dla starszych dzieci:
 - tworzenie autonomicznych grup mieszkaniowych
 - tworzenie grup usamodzielnienia lub filii domu dziecka poza placówką
 - samodzielne mieszkania dla dzieci i młodzieży, mieszkania chronione, mieszkania docelowe, rotacyjne.

Planuje się, że całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze będą wyglądać następująco:

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1, przy ul. Toporowskiego 12

- ognisko wychowawcze – 100 miejsc
- utworzenie autonomicznej grupy mieszkaniowej dla 14 dzieci i młodzieży w obrębie placówki,
- tworzenie kolejnego mieszkania chronionego

Dom Dziecka Nr 2, „Na Stoku” w Kielcach – kolejne przekształcenie placówki obejmujące w założeniu:

- utworzenie grupy mieszkaniowej dla dzieci małych i niemowląt dotkniętych niepełnosprawnością.
- zakłada się rozszerzenie działalności Ośrodka Wczesnej Interwencji.
- planuje się utworzenie hostelu jako części organizacyjnej placówki opiekuńczo-wychowawczej dysponującej bazą noclegową i zapewniającej opiekę wychowawczą dla dziecka w sytuacjach kryzysowych lub korzystających z usług OWI
- rozważa się we współpracy z resortem oświaty utworzenie grupy przedszkolnej integracyjnej dla dziecka obejmowanego usługami OWI i pozostającego w hostelu

Dom Dziecka Nr 3 przy ul. Sandomierskiej 126, po przekształceniu w zespół placówek opiekuńczo-wychowawczych „Dobra Chata”, w swej strukturze będzie posiadać:

- placówkę wsparcia dziennego dla 100 dzieci i młodzieży ze środowiska
- 3 mieszkaniowe grupy usamodzielnienia jako formę opieki całodobowej po 14 w każdej (dla 30 wychowanków) w obrębie placówki,
- 1 mieszkaniową dla 14 dzieci planuje się wyprowadzić na zewnątrz placówki,
- 2 mieszkania chronione na terenie placówki na 6 miejsc dla usamodzielnionych wychowanków placówek i rodzin zastępczych.

Pogotowie Opiekuńcze przekształcone w placówkę wielofunkcyjną w swej strukturze będzie posiadać:

- specjalistyczną placówkę wsparcia dziennego dla 30 dzieci ze środowiska
- placówkę interwencyjną z ograniczoną liczbą miejsc do 30.

IV Lokalny program usamodzielniania wychowanków z placówek opiekuńczych, wychowawczych i poprawczych w Kielcach Dotyczy osób pełnoletnich objętych całodobową opieką w różnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Program ten opierać się będzie na założeniu, że:

- Usamodzielnienie jest celem każdego pomagania i stanowi najostrzejsze kryterium oceny skuteczności działań pomocowych stosowanych w placówce wobec opuszczających je wychowanków.
- Przygotowanie wychowanka do samodzielności jest jednym z głównych celów podejmowanych wobec niego działań. Wynika to z doświadczeń związanych z ubezwłasnowolniającym życiowo oddziaływaniem długotrwałego pobytu dziecka w placówce, w tym przykrych wspomnień wychowanków, dla których usamodzielnienie wiązało się z dniem, w którym otrzymywali wyprawkę i opuszczali placówkę, stając się niebawem klientami pomocy społecznej.
- usamodzielnienie pojmowane jako proces wychowawczy, podejmowane powinno być już w trakcie pobytu wychowanka w placówkach i kontynuowane w ramach kontraktu z pełnoletnią osobą usamodzielnianą.

Lokalny program usamodzielniania wychowanków stawia następujące cele:

1. Wydłużenie okresu oddziaływań wzmacniających poczucie wartości i bezpieczeństwa wychowanków i ułatwiające im start w samodzielne życie poprzez zamieszkiwanie w mieszkaniach usamodzielnień, chronionych, rotacyjnych, w których w zależności od potrzeb może pojawić się element dyskretnego nadzoru opiekuna lub wychowawcy.
2. Przeciwdziałanie bezdomności wychowanków i zapewnienie im bezpieczeństwa socjalnego poprzez udzielenie pomocy w uzyskaniu mieszkania, (Udział Wydziału mieszkalnictwa w programie),

3. Przygotowanie do właściwego pełnienia ról społeczno-zawodowych, pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych (wsparcie psychologiczne, socjalne, prawne)
4. Działania zmierzające do zapewnienia podopiecznym bezpieczeństwa ekonomicznego, pozwalającego na utrzymanie mieszkania i siebie (Udział Powiatowego Urzędu Pracy w programie),
5. Pozyskanie sponsorów oraz współpraca z instytucjami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami mogącymi wspierać realizację programu.

Oczekuje się, że w efekcie realizacji programu nastąpi integracja usamodzielnianych wychowanków ze środowiskiem społecznym, z którym będą oni budować swe przyszłe życie i samodzielność.